

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2022-511

8.6.2022

DNB Livsforsikring AS (Pensjon, Personal)

Ulykke

Hopp fra kai ned på flytebrygge – betong – fotskader – ulykkesskade? - fal. § 13-13.

Forsikrede skadet begge hælene, da han skulle hoppe fra en kai og ned på en flytebrygge. Av legevaktnotatet fra hendelsesdagen fremgikk at han i alkoholpåvirket tilstand hoppet fra 2-3 meter. I skademeldingen opplyste forsikrede at han hoppet ned på betong fra 1,5-2 meter, mistet balansen i luften og landet på hælene med strake ben. Saken reiste spørsmål om hendelsen var å anse som en "ulykkesskade". Subsidiært reiste saken spørsmål om selskapet hadde tapt retten til å avslå kravet, jf. fal. § 13-13. Nemnda bemerket at skaden oppsto som følge av forsikredes egen kroppsbevegelse og at det ikke var beskrevet noen ytre årsak til hendelsen. At skaden skjedde da forsikrede landet forkjært etter et villet hopp, er i seg selv ingen ytre begivenhet. Hendelsen var ikke en ulykkesskade etter vilkårene. Mht. påberopelsen av fal. § 13-13, bemerket nemnda at bestemmelsen ikke gjelder i forhold til avslag begrunnet med at en hendelse ikke er en ulykke etter vilkårene. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede skadet seg 11.5.19 kl. 01:00.

Av legevaktnotat/epikrise 12.5.19 fremgikk:

03:48 KREG: Konsultasjon - Kveld/Natt (...)

I alkohol påvirket tilstand hoppet fra 2-3 meter rett ned på betong, slo begge hælene. Siden dette smerter i begge hælene, klarer ikke å stå. (...)

U: ve fot: hevelse over hæle, palp øm. Uten tegn til skade i ankelen. Hø hæle: uten hevelse, palpømt.

God DNVS. Pas henviser til Rø begge føtter.

VURDERING:

... L 17-- FOT SYMPTOMER/PLAGER

TILTAK:

Sendt RTG rekv.: (...) RTG Rø begge føtter

I journalnotat 14.5.19 stod det:

Hoppet fra ca 2 meter og landet på betonggulv på hælene. Sterke smerter begge hæler, spes.ve.hæl+ ankel. Undersøkt ved (A.) , tatt rtg. med neg funn. Behov av sterkere analgetika enn ibux/paracet. (...)

Av notat 31.5.19 fremgikk:

Han var på legevakt etter han hoppet ned på en flytebrygga natt til 12.05-19, se epikrise. Var på rtg som ikke sikkert viste noe galt, senere tatt MR som har påvist brudd distalt i ve tibia- Gipset og går på krykker. Har time på (o.) 24.06-19. Sm videre.

... L 73 - BRUDD TIBIA DISTALT

Annen henvendelse: LEGEERKLÆRING Annet

SM (Sendt) for Diagn: STRESS IKA P29 (...)

100% sykmelding 1.06.2019 - 23.06.2019

Forsikrede ble sykmeldt 24.6.19 for "BRUDD TIBIA DISTALT L73", og denne ble forlenget.

I skademeldingen 15.3.21 opplyste forsikrede følgende om hendelsen:

Hoppet ned på betong fra 1,5-2 meter, mistet balansen i luften og landet på hælene med strake ben. Gipset, senere operert.

Begge ben er operert på (...) klinikken av kirurg/overlege (...) i 2019, permanent skade påvist hos ortoped 2/3/21.

Det var huket av på "Bløtdelsskade uten sår", "Brudd" og "Ankel, fot". Videre at forsikrede var påvirket av "Alkohol".

Rådgivende lege vurderte 20.5.21 skadene samlet til 11 % vmi.

Selskapet hadde en samtale med forsikrede 20.9.21. Av samtalerapporten fremgikk blant annet:

Skadelidte blei bedt om å forklare så detaljert som mogleg om hendinga som er omhandla i skademelding av 15.03.2021.

Skadelidte forklarte at han den aktuelle kvelden åt middag saman med ein kamerat på (L.). Namnet på kameraten er (...). Dei drakk både øl og vin under middagen. Etter at dei hadde vore på (L.) gjekk dei på utestaden (S.) der dei drakk eit par drinkar. (Kameraten) ville ha skadelidte med på å sjå på nokre båtar som låg fortøyd like ved (S.). Båtane låg ved ei flytebrygge som høgdemessig var plassert lågare enn kaien skadelidte og (kameraten) stod på. Skadelidte hoppa frå kaien ned på flytebrygga. Undervegs i hoppet mista han balansen og landa med strake bein på hælane. Sjølv hoppet var med samla bein. På grunn av litt avstand mellom kaien og flytebrygga måtte skadelidte hoppe litt utover for å lande på flytebrygga. Skadelidte hoppa først, (kameraten) hoppa etterpå. Flytebrygga hadde betongdekke og skadelidte landa direkte på betongen. I forhold til tap av balanse i hoppet forklarte skadelidte at han kom litt bakpå undervegs og det førte til at han landa med vekta bak på hælane. Skadelidte fekk umiddelbart sterke smerter i hælane og kunne ikkje stå på beina. Det var eit slags "taugjerde" på kaien der skadelidte hoppa frå. Før han hoppa gjekk han på utsida av dette gjerdet og holdt seg fast i dette medan han lente seg utover. Skadelidte stod oppreist på kaien då han hoppa.

På spørsmål om kor stor høgdeforskjell det var mellom kaien og flytebrygga svarte skadelidte at det var eit par meter. I forhold til lysforhold på staden svarte skadelidte at det var mørkt, men flytebrygga var opplyst gjennom lys montert på stolpar for uttak av straum. Skadelidte såg godt kvar han hadde tenkt å lande.

På spørsmål om grad av beruselse som følge av alkoholinntak skildra skadelidte at han var langt over grensa for å køyre bil, men han var ikkje overstadig berusa. Han trur han ville ha klart å sykle. Det var ingen andre personar enn (kameraten) i nærleiken då skadelidte hoppa. Tilgangen til flytebrygga er kun via ein låst port, det er ingen trapper eller stiger frå kaien skadelidte hoppa frå ned på flytebrygga.

Det var ingen andre personar enn (kameraten) i nærleiken då skadelidte hoppa. Tilgangen til flytebrygga er kun via ein låst port, det er ingen trapper eller stiger frå kaien skadelidte hoppa frå ned på flytebrygga.

Av samtalerapporten fremgikk også at det ble foretatt en åstedsbefaring:

Under åstedsbefaringa forklarte skadelidte at han hoppa frå bryggekannten og ned på flytebrygga under. Før han hoppa stilte han seg på utsida av kjettinggjerdet og holdt seg fast i dette med begge hendene sine. Han hoppa med samla bein og landa også med samla bein, men med tyngda litt for mykje bakpå. Dette gjorde at han fekk tyngda si på hælane og fekk ikkje fjæra skikkelig av med knea. Han forklarte at det var han som skulle hoppe først og at det var meininga at (kameraten) skulle hoppe etter han. Dei skulle hoppe ned for å sjå på ein vannscooter som lå fortøyd der nede. Han veit ikkje kor langt ned det var frå bryggekannten og ned til flytebrygga, men forklarte at det kan være stor forskjell på flo og fjære her. Vi avtalte at vi skulle beregne dette ut frå tidevasstabellen.

Det var vedlagt bilder. Høyden opp til bryggekannten var 20.9.21 anslått å være ca. 1,5 m. Av rapporten fremgikk også:

Ei utrekning av den rette høgda på skadetidspunktet viser at høgda frå bryggekannten og ned til flytebrygga var ca 306 cm. I utregninga blei tidevasstabellen til kartverket brukt med utgangspunkt i (T.) den 12.5.2019 kl 0100. Av di åstedet ligg nokon hundre meter inn i (N.) er det mogeleg at tidevatnet ikkje har heilt nøyaktig endring som (T.) og at utrekninga derfor ikkje blir heilt nøyaktig. (...)

21.9.2021 fikk skadelidte denne rapporten til gjennomsyn. Han ga tilbakemelding samme dag om at innholdet er ok, men at den utregnede høyden på 306 cm hørtes veldig høy ut i forhold til det han kan huske. (...)

Selskapet avslo krav om utbetaling 24.9.21.

Forsikrede klaget saken inn for Finansklagenemnda 30.1.22 og vedla kopi av tilbud om erstatning fra annet forsikringsselskap.

Forsikrede har i det vesentlige anført at han har krav på utbetaling, da hendelsen var en ulykke. Det kan ikke stilles krav om ytre begivenhet slik selskapet hevder. Saken er også behandlet av et annet forsikringsselskap som har utbetalt erstatning ihht. forsikringsavtalen. Det ble ikke anført av det selskapet at hendelsen ikke var dekningsmessig. Under omstendighetene har selskapet reklamert for sent jf. Lov om forsikringsavtaler § 13-13. Selskapet mottok skademelding fra forsikrede i mars måned 2021. Først 24.09.21 meldte selskapet om avslag til forsikrede med begrunnelse i at det ikke foreligger en plutselig ytre begivenhet. Det må ha vært klart for selskapet allerede i skademeldingen hva som var hendelsesforløpet. Det følger av fal. § 13-13 at selskapet skal gi beskjed uten ugrunnet opphold etter at det ble kjent med faktum i saken. Det har ikke selskapet gjort, og må dermed uansett være erstatningsansvarlig. Det er vist til LG-2014-166774.

Selskapet har i det vesentlige anført at hendelsen ikke er å anse som en ulykkesskade. Språklig sett vil en ulykke anses å innbefatte det meste som ikke går helt etter planen. Med ulykke menes rettslig sett derimot at noe i den ytre situasjon har utviklet seg på en uforutsett negativ måte og at det er det som har medført skade. Hva det plutselig ytre kan være vil variere, men skade som inntreffer kun på grunn av kroppens egne bevegelser vil typisk falle utenfor ulykkesbegrepet. Slik hendelsen er beskrevet i skademeldingen, til utredere og i legejournaler fremstår hendelsen som en skade forårsaket av kroppens egen bevegelse og en hard landing. Forsikrede har av egen fri vilje foretatt hoppet og det fremkommer ingen opplysninger om at det har skjedd en ytre påvirkning av noe slag hverken før eller mens hans hoppet. En plutselig, ytre, fysisk begivenhet, et ulykkestilfelle - er ikke sannsynliggjort i denne saken.

Selskapet er ikke enig i at det har sendt avslaget for sent i aktuelle sak. Selskapet kan for øvrig ikke se at fal. § 13-13 regulerer dette forholdet. Bestemmelsen regulerer kun avslag som gis i henhold til kap. 13, samt øvrige bestemmelser i fal. hvor det er særskilt nevnt og ikke avslag som bunner i manglende ansvarsgrunnlag.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet er om hendelsen 11.5.19 er å anse som en "ulykkesskade" i henhold til vilkårene. Subsidiært reiser saken spørsmål om selskapet har tapt retten til å avslå kravet, jf. fal. § 13-13.

Når det gjelder faktum bemerkes det at tidsnære bevis tillegges størst vekt i bevisvurderingen, jf. HR-2019-2336 avsnitt 35. Bevis som er tilkommet senere tillegges mindre vekt, spesielt opplysninger som kommer etter at det oppstod uenighet med selskapet. Dette er i tråd med prinsippene Høyesterett har lagt til grunn for bevisvurderinger, jf. blant annet Rt-1998-1565, og er dessuten et utslag av nemndas skriftlige saksbehandling.

Det følger av legevaktnotatet fra hendelsesdagen at forsikrede "I alkohol påvirket tilstand hoppet fra 2-3 meter rett ned på betong, slo begge hælene." I journalnotat 14.5.19 står det "Hoppet fra ca 2 meter og landet på betonggulv på hælene." Av epikrise 24.6.19 fra ortopedisk avdeling fremgår

"Pasient som for 14 dager siden hoppet ca 2 – 3 meter rett ned på betong og har vært på undersøkelse 12.05.19". I skademeldingen 15.3.21 opplyste forsikrede at han "Hoppet ned på betong fra 1,5-2 meter, mistet balansen i luften og landet på hælene med strake ben." Det var huket av på "Bløtdelsskade uten sår", "Brudd" og "Ankel, fot". Videre at forsikrede var påvirket av "Alkohol".

Det samme fremgår av samtalerapport fra 20.9.21. Der opplyste forsikrede også at hoppet var med samlede bein og at han måtte hoppe litt utover for å lande på flytebryggen, og at han hadde gått på utsiden av et «taugjerde», og holdt seg fast mens han lente seg utover før hoppet. Videre ble det da opplyst at det var et par meter høydeforskjell mellom kaien og flytebryggen. Forsikrede svarte at det var mørkt på stedet, men at flytebryggen var opplyst, slik at han så hvor han hadde tenkt å lande. Når det gjaldt grad av beruselse svarte forsikrede at han var "langt over grensa for å kjøre bil", men ikke overstadig beruset. Det ble avholdt en åstedsbefaringen der det ble avtalt at høyden skulle beregnes ut fra tidevanntabellen. Det følger av rapporten at høyden opp til bryggekannten ble beregnet til å være ca. 306 cm på skadetidspunktet.

Nemnda legger etter dette til grunn at forsikrede i alkoholpåvirket tilstand hoppet med samlede bein fra en kai rett ned på en flytebrygge av betong. Under hoppet mistet han balansen, og han slo begge hælene da han landet med strake bein. Når det gjelder høydeforskjellen, legger nemnda til grunn at den har vært i et sted mellom 1,5 og 3 meter, uten at dette er avgjørende for utfallet av saken.

Forsikringsvilkårene fastsetter hvilke hendelser som gir rett til utbetaling under forsikringen. Kravstiller, altså forsikrede, har bevisbyrden for at vilkårene for utbetaling er oppfylt. Selskapet har derimot bevisbyrden for at forsikringsvilkårenes unntak for erstatning er oppfylt.

Av vilkårenes pkt. 3 fremgår:

3 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter ulykkesskade som inntreffer i forsikringstiden.

3.1 Ulykkesbegrepet

Med ulykkesskade forstås skade på kroppen forårsaket av en plutselig ytre, fysisk begivenhet – ulykkestilfelle – som inntreffer i forsikringstiden.

Med fritidsskade forstås ulykkesskade som ikke blir godkjent som yrkesskade.

Det er på det rene at forsikrede fikk en skade på kroppen. Spørsmålet er om skaden er forårsaket av en "plutselig ytre, fysisk begivenhet".

Det rettslige innholdet i begrepet ulykke er ikke helt i samsvar med den språklig naturlige forståelsen av begrepet. Rettstilstanden er likevel klar. I samsvar med rettspraksis legger nemnda til grunn at det i utgangspunktet stilles små krav til den "ytre begivenhet", men at det må være noe i den ytre situasjonen som har utviklet seg på en uventet måte, og at det er dette "noe" som har ført til skaden, jf. Rt-1988-394, jf. RG 2013 s. 1210. Ulykkesbegrepet må tilpasses den risiko som den forsikrede med viten og vilje har utsatt seg for og dette har betydning for tolkningen av "plutselig ytre, fysisk begivenhet".

I aktuelle sak oppsto skaden som følge av forsikredes egen kroppsbevegelse, og nemnda kan ikke se at det er beskrevet noen ytre årsak til hendelsen. At skaden skjedde da forsikrede landet forkjært etter et villet hopp, innebærer ikke i seg selv en ytre begivenhet. Dette er lagt til grunn i en rekke tidligere nemndsavgjørelser, jf. blant annet 2014-275 og 2019-386. Etter dette foreligger det ingen "ulykkesskade" i vilkårenes forstand.

Forsikrede har anført at selskapet har reklamert for sent, da selskapet "åpenbart" ikke behøvde over 6 måneder på å ta stilling til kravet, jf. fal. § 13-13.

Etter fal. § 13-13 må selskapet gi beskjed om sitt standpunkt "uten ugrunnet opphold" dersom det gjøres gjeldende at det er helt eller delvis fri fra ansvar eller har rett til å si opp forsikringen etter noen av reglene i kapittel 13. Bestemmelsen gjelder ikke avslag begrunnet med at en hendelse ikke er en ulykke etter vilkårene, og fal. § 13-13 kommer således ikke til anvendelse.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Jane Ytreøy Grøndalen (selskapsrepresentant), Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).